

Kpl 12,

Kaukaisten merien taakse

S.88-93

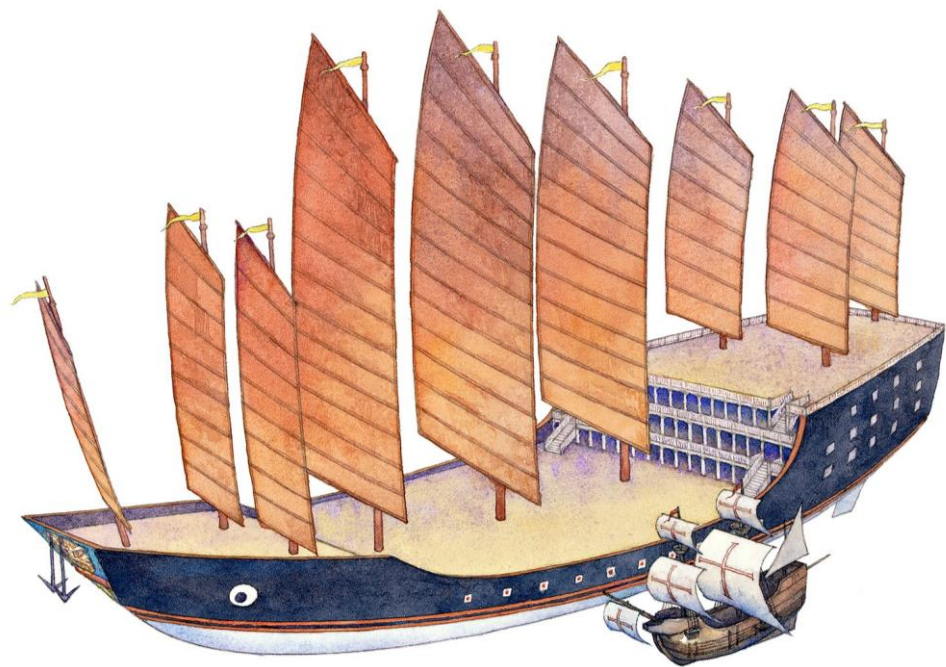
Maailman asutus 1500-luvulla

- Maailmassa kaikkiaan arviolta 400-500 miljoonaa ihmistä ja useita kulttuurialueita: Kiina, Intia, Eurooppa, Lähi-itä, Pohjois-Afrikka, Amerikka
- Kulttuurialueiden yhteiset piirteet:
 - Valta keskittynyt yhdelle henkilölle
 - Hierarkkiset yhteiskunnat: hallitseva yläluokka ja työtä tekevä alaluokka, talonpojat
 - Kehittyneet kaupungit
 - Talouden perustana maatalous

Teotihuacán on intiaanien rakentama muinaiskaupunki noin 40 km koilliseen Méxicosta. Kuva: Brian C. Weed / Shutterstock

Pohdintatehtävä: Suuret löytöretket

Kiinalainen dzonkki ja portugalilainen
valtamerialus 1500-luvun alussa (s.92)

Miksi Kiina ei valloittanut maailmaa?

Miksi löytöretkille lähdettiin?

1. Halu löytää meritie Aasiaan (taloudellinen voitontavoittelu kaupankäynnistä)
2. Valtioiden voimistuminen ja vallan keskittyminen kuninkaille → voimavaroja valloitusretkiin
3. Valtioiden keskinäinen kilpailu
4. Euroopan kaupunkien porvaristo oli itsenäistä ja heillä oli halu rikastua → mahdollisuus kaupan kehittämiseen
5. Kuninkailla ja vaurastuvalla porvaristolla oli taloudelliset resurssit retkikuntien varustamiseen
6. Valtamerikelpoisten laivojen kehittäminen ja uudet, merenkulkua edistävät keksinnöt, esim. kompassi
7. Katolinen kirkko ja kristinuskon levittäminen
8. Renessanssin ajan ihmiset olivat uteliaita ja tiedonjanoisia

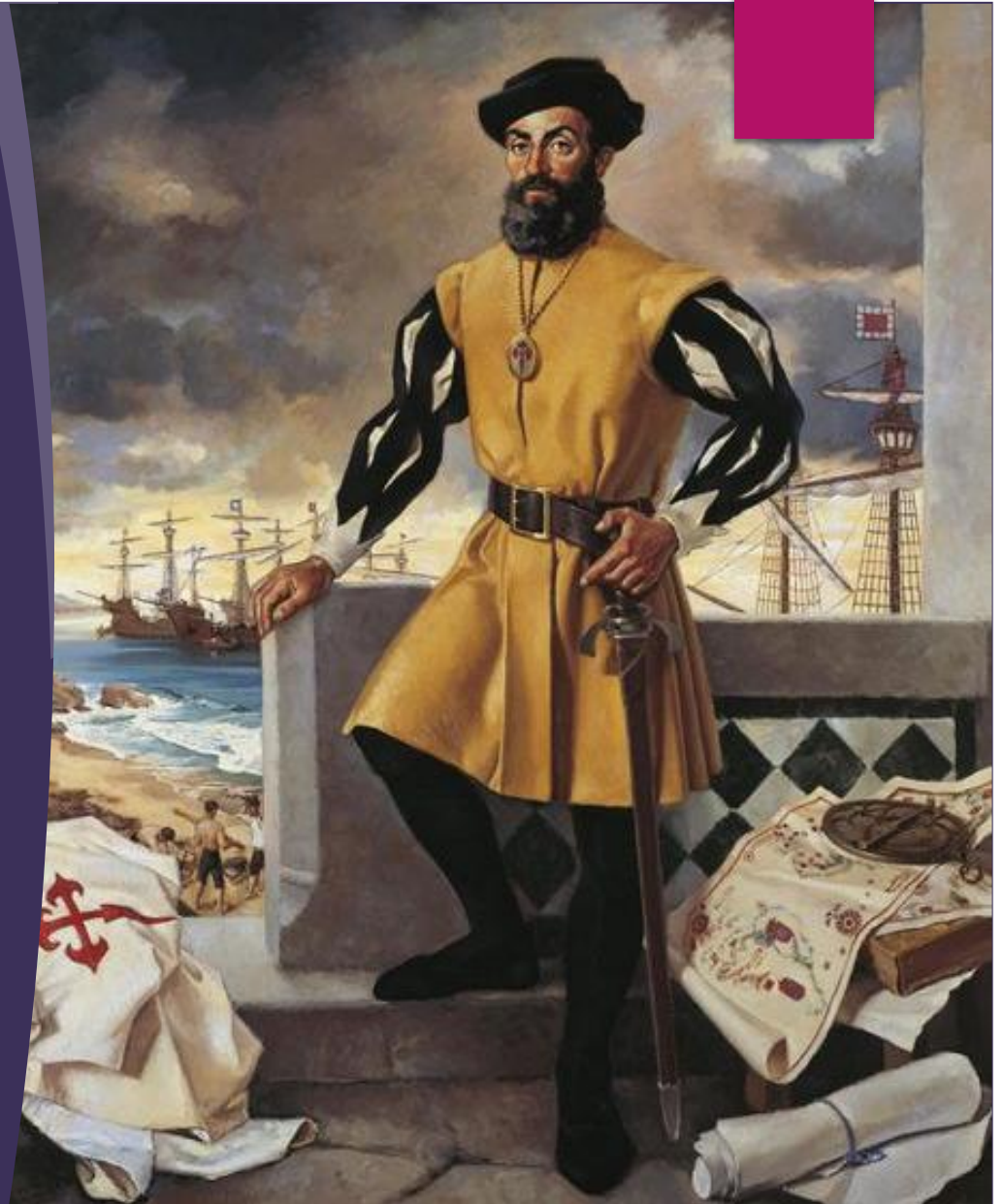
Hollantilaisen taiteilijan Jan Collaertin kaiverrus 1500-luvun lopulta. (s. 88–89)

Millaisen kuvan se antaa merenkulusta?

Suuret löytöretket

- Vasco da Gama meritie Intiaan 1497-1499
- Kristoffer Kolumbus meritie Amerikkaan 1492-1493
- Amerigo Vespucci ja löytöretket Amerikkaan 1499-1500; Pohjois- ja Etelä-Amerikka varmistuivat omiksi maanosikseen
- Fernão de Magalhães kiersi Kap Hornin ja löysi meritien Tyynellemerelle sekä kiersi ensimmäisenä maapallon ympäri 1519-1522
- Francis Drake purjehdus maapallon ympäri 1577-1580 päätti suuret löytöretket

*Taiteilijan näkemys löytöretkeilijä Fernão de Magalhãesista.
Kuva: DeAgostini / Getty Images*

Mitä nimeä löytöretkistä tulisi käyttää?

Keskustelkaa löytöretki-termistä ja sen vaihtoehdoista. Millaisia ajatuksia puolesta ja vastaan seuraavien ilmausten käyttö herättää?

Löytöretket

Ryöstöretket

Valloitusretket

Kulttuurien kohtaaminen

Kolumbuksen saapuminen Amerikkaan

Löytyisikö tapahtumia vielä paremmin kuvaava ilmaus?

Tehtäviä

Lue kpl 12, kaukaisten merien taakse, s.88-93

Tee tehtävät 1 ja 3, s.93